

Pērn savāktais atkritumu daudzums mežā - lielākais pēdējo 10 gadu laikā

Date : 11/05/2020

Neskatoties uz sabiedrības informēšanu un izglītošanu vides aizsardzības jautājumos, novērojam, ka daļa cilvēku joprojām neizprot atkritumu nodarīto kaitējumu dabai – piemēram, atpūšoties dabā aiz sevis ugunsкура vietu tuvumā atstāj atkritumus ar domu, ka kāds aiz viņiem tos savāks. Kā vēl viens no papildu iemesliem tam, ka pērn savāktais atkritumu daudzums mežā ir bijis lielākais pēdējo 10 gadu laikā, ir atkritumu apjoma pieaugums, kā arī “robi” atkritumu apsaimniekošanas sistēmā. **Palielinās arī atkritumu apsaimniekošanas maksa - un ir cilvēki, kuri uzskata, ka naudas taupības nolūkos, par izgāztuvi varētu kļūt tuvējais mežs.** “Latvijas valsts meži” darbinieki mežā joprojām atrod visdažādākos atkritumus – salīdzinot ar 2018. gadu, pērn, par 32 % pieaudzis arī LVM iztērēto līdzekļu apjoms, savācot teju divus tūkstošus kubikmetru atkritumus.

Lai cīnītos ar piesārņojumu mežos, reģionālie darbinieki regulāri apseko LVM apsaimniekotās teritorijas un par piesārņojumu ziņo attiecīgajām instancēm. Protams, atkritumi tiek regulāri arī vākti, lai tie netraucētu nedz darbinieku, nedz meža apmeklētāju drošībai, kā arī meža apsaimniekošanas procesam un meža iemītniekiem. Lai atgādinātu par atbildīgu rīcību esam izvietojusi brīdinājuma zīmes atpūtas vietu tuvumā, atgādinot par atkritumu nodarīto kaitējumu dabai.

Paralēli, aicinām ikvienu būt atbildīgam un ziņot par nelegālām atkritumu izgāztuvēm dabā ar aplikācijas “Vides SOS” palīdzību, darot to zināmu Valsts vides dienestam, un ļaujot tam operatīvi reaģēt uz situāciju.

Protams, ka ar piesārņojumu cīnās arī privāto mežu īpašnieki – norobežo īpašumus, uzstāda pat video novērošanas kameras, tomēr tas ir dārgi, un ne visi to var atļauties. Visbiežāk arī viņi regulāri apseko savas teritorijas, kā arī uzstāda brīdinājuma zīmes, aicinot “paņemt līdzī to, ko atnesi”.

Apzinoties pašreizējo situāciju, ir ļoti būtiski turpināt sabiedrības izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jautājumos un atgādināt to, cik lielu kaitējumu dabai nodara izmestie atkritumi. To paliek vairāk – un būtu naivi ticēt, ka šī problēma

izzudīs tuvāko gadu laikā. Jau vairāk nekā 15 gadus LVM īsteno kampaņu “Nemēslo mežā!”, kuras ietvaros galvenais varonis Cūkmens izglīto bērnus un jauniešus. Mēs patiešām ceram, ka jaunā paaudze neturpinās šobrīd izplatītos, un diemžēl – kaitnieciskos, ieradumus, uzskatot atbrīvošanos no nevajadzīgā, izmetot to mežā – par normu nevis pārkāpumu. Jau tuvāko gadu laikā valstiskā līmenī nepieciešams uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, lai iedzīvotājiem nav nedz iespējas, nedz vēlmes mērot ceļu līdz mežmalai, lai atbrīvotos no atkritumiem.

Piesārņojuma problēmu ik gadu aktualizē arī Lielā Talka, kas ievērojot visus piesardzības pasākumus, jau 16. maijā aicina talkotājus sakopt un labiekārtot savu apkārti. Aicinām cilvēkus pielikt savu roku, tomēr izvēlēties drošu distanci ar citiem talkotājiem. Kā arī pārbaudīt, vai ieplānotā talkas vieta jau nav aizņemta, kā arī to, kāda ir atkritumu nodošanas un izvešanas kārtība konkrētajā pašvaldībā. To izdarīt var mājaslapā www.talkas.lv.

Taču 10 gadu griezumā cilvēku izpratne vides aizsardzības jautājumos palielinājusies – iedzīvotāji arvien vairāk iesaistās apkārtējās vides sakopšanas un labiekārtošanas akcijās, dodas pārgājienos, lai pabūtu tuvāk dabai. Arī pie mums, tāpat kā citur pasaulē, aktualizējušies draudi, ko sev līdzī nes globālā sasilšana un klimata pārmaiņas. Cilvēki labprāt izvēlas preces no otrreizēji pārstrādātiem materiāliem, kā arī izvēlas iegādāties ekoloģisku, Latvijā ražotu pārtiku un saimniecības preces. Pat šķietami šādi sīkumi kopumā rada lielu efektu, un mums ir jāturpina darīt viss, lai arī nākamās paaudzes dzīvotu zaļā un tīrā Latvijā.

Renāte Ribaka, LVM Vides izglītības projektu koordinatore